

MICHEL

ACTEUR VERLIEST DE WOORDEN

Het Plantage Filmfestival opent met Michel, acteur verliest de woorden, de aangrijpende documentaire van Irma Wijsman over haar partner, de beroemde Vlaamse acteur Michel van Dousselaere, die door een zeldzame ziekte zijn taal verliest. Verder documentaires van Willemiek Kluijfhout met als klapstuk Het Nieuwe Artis, voor de Plantagebuurt een absolute 'must see'.

IN DIT BULLETIN

Activiteiten najaar

Over het Plantage Filmfestival: Erik Hardeman interviewt **Irma Wijsman** en **Willemiek Kluijfhout** en René Mentink introduceert **Lies Janssen** en **Hetty Krapels**, de nieuwe 'curatoren' van het filmfestival; blz. 2-4. Galeriebezoek met lezing en korte film door 'animalier' en brongietster **Hetty Heyster**, blz. 4; en een klassiek muziekprogramma met het **Liberio Strijktrio** op blz. 5.

Artikelen

Observaties: Joke van der Wey ziet een **kunstgalerie** verrijzen uit een oude garage, op blz. 6.

En verder

SOOP-lezingen: **Carlien Blok**, directeur Hortus, over haar nieuwe beleid; **Pienke Kal**, oud-conservator Tropenmuseum, over de museumgeschiedenis en het museumvak; blz. 5.

Ook enkele **Aankondigingen** van activiteiten voor in uw agenda op blz. 5.

Het **Plantagegedicht** is van Marjolijn van Heemstra, meer dan alleen een dichteres; blz. 6

Plantage Filmfestival 2019

Documentaires van Irma Wijsman en Patrick Minks & Willemiek Kluijfhout

Zaterdag 16 maart, 11.00 uur - 17.00 uur, met borrel na.

*Let op: de aanvangstijd is een uur eerder dan in vorige jaren
Studio Desmet, Plantage Middenlaan 4a*

Toegang € 10. Gratis voor de Vrienden

Er zijn twee pauzes: om 13.00 u en ca 14.45 u (tijden bij benadering) met broodjes, koffie, thee etc. aan de bar.

Kort programmaoverzicht: Openingsfilm om 11.00 uur is *Michel, acteur verliest de woorden*. Na de eerste pauze documentaires (soms in fragmenten) van Willemiek Kluijfhout, o.m. het bekende *Sergio Herman Fucking Perfect, Balbezit* en *L'amour des moules*. Na de tweede pauze wordt het programma afgesloten met *Het Nieuwe Artis – over de dilemma's van een dierentuin in de 21ste eeuw*.

Uiteraard zijn de documentairemakers aanwezig voor commentaar en het beantwoorden van vragen.

‘Een ode aan onze liefde en vriendschap’

Erik Hardeman

Voor bewoners van de Nieuwe Prinsengracht zijn ze een bekende verschijning, Michel van Douselaere, zijn vrouw Irma Wijsman en hun hond Bertje. Maar tot voor kort wist bijna niemand dat hij, een van de bekendste Vlaamse acteurs van zijn generatie, lijdt aan progressieve afasie. In de film die zij over haar man maakte, laat Wijsman op een indrukwekkende manier zien wat het verlies van taal voor een acteur als Michel van Douselaere betekent.

In de film *Michel, acteur verliest de woorden* volgt Wijsman haar man tijdens de laatste rol die hij speelde, in het toneelstuk *Borgen*. Die scènes worden afgewisseld met opnamen thuis in Amsterdam. Omdat hij zelf niet meer in staat is om zijn gedachten onder woorden te brengen, zien we Van Douselaere in de film door haar ogen. Zij is het die over hem vertelt en die zijn gedachten door middel van vragen en zelf gegeven antwoorden probeert te verwoorden. Patrick Minks ondersteunde Irma Wijsman bij de regie en de editing. **Hoe is het idee voor de film ontstaan?** ‘Michel zou een grote rol krijgen in *Borgen* bij het Noord-Nederlands Toneel. Maar in december 2014 kreeg hij de diagnose progressieve afasie. Dat is een zeldzame en ongeneeslijke ziekte, waaraan in Nederland maar 125 patiënten lijden. Michel had al problemen met het onthouden van teksten en op dat moment besloot hij om die rol af te zeggen. De regisseur wilde hem er echter graag bij hebben en stelde hem voor om dan een kleine rol te doen met niet zo heel veel tekst. Toen hij dat hoorde, zei hij: “Ik doe het”. Hij had er alle vertrouwen in dat het hem zou lukken. Ik vond dat heel moedig van hem. Hij voelde zich best kwetsbaar, maar dat besluit straalde zoveel kracht en schoonheid uit dat ik dacht: hier ga ik een documentaire over maken. Uiteindelijk heeft hij voor

Irma en Michel, opname uit de film

alle zekerheid een oortje in gekregen zodat hij, mocht het nodig zijn, gesouffleerd kon worden.

U had al eerder films gemaakt?

‘Ik heb een bedrijf, waarin ik mensen help hun talent te ontwikkelen. Voor dat bedrijf had ik twee documentaires gemaakt rond het thema leiderschap, dus ik ben geen vreemde in het vak. Mede dankzij het feit dat Michel een bekende Vlaming is, konden we een ton aan subsidie binnenhalen, waarmee we de film konden maken.’

Wat krijgen bezoekers van de film te zien?

‘De film laat de zoektocht zien van mensen nadat er iets is gebeurd dat hun leven compleet op zijn kop zet en hoe de betrokkenen daarmee omgaan. Hij laat zien hoe lastig het is om de innerlijke wereld van Michel te vangen nu zijn taal is verdwenen. Geestelijk mankeert hem niets, hij kan zich alleen niet meer in taal uiten. Toen hij me zelf niet meer kon zeggen wat er in hem omging, ben ik dan ook erg aan het zoeken geweest naar manieren om toegang te blijven houden tot zijn gedachten, zijn emoties en zijn angsten. Om me daarbij te helpen, heb ik een jaar lang een dagboek bijgehouden dat de basis heeft gevormd voor de monoloog van Erik Ward

Geerlings die als rode draad door de documentaire loopt. In die monoloog zie je Michel terwijl hij vertelt hoe bang hij is dat hij zijn taal zal verliezen.’

Wat vond Michel van de film?

‘Uiteraard heb ik alles met hem besproken en hij vond het van meet af aan een uitstekend idee. Hij was ook erg blij met het resultaat. Hij kon erin laten zien wie hij was geweest, maar hij was niet bang om ook te laten zien wie hij nu was. Hij schaamt zich absoluut niet voor zijn ziekte. Dat vind ik een grote kracht van hem.

Ik zie de film daarom niet alleen als een ode aan onze liefde en vriendschap, maar ook als een manier om te laten zien hoeveel schoonheid er in kwetsbaarheid kan zitten. Hij zag de film bovendien als zijn manier om afscheid te nemen van het vak dat hij meer dan dertig jaar met hart en ziel had uitgeoefend. Bij de première in Antwerpen was de zaal met 600 man afgeladen. En daar stond Michel als een fier man voor zijn publiek. Dat was een geweldig moment. Een mooier afscheid had hij zich niet kunnen wensen.’

Het Filmfestival van de Vrienden wordt financieel ondersteund door Werkgroep Kunst en Cultuur Oostelijke Binnenstad.

Willemiek Kluijfhout: 'Ik ben erg pro-Artis geworden'

Erik Hardeman

Op het filmfestival van de Vrienden is een belangrijke plaats ingeruimd voor de documentaire *Het Nieuwe Artis* van Willemiek Kluijfhout. Eerder maakte de Amsterdamse regisseur films over zulke uiteenlopende onderwerpen als mosselen en hun liefdesleven, een van zijn vak bezeten chef-kok en de moeizame pogingen van een amateurvoetballer om een bal uit een sloot te halen. Een gesprek met een veelzijdig filmmaker.

Willemiek studeerde wijsbegeerte op de universiteit en regie op de filmacademie en kreeg al snel na haar afstuderen de kans om voor Omroep Zeeland een tiendelige serie te maken over de watersnoodramp van 1953. 'Mijn ouders zijn Zeeuws en hebben die ramp zelf meegemaakt. Mede daardoor sprak het onderwerp mij zeer aan. Je ziet die Zeeuwse roots trouwens ook in veel van mijn andere films terug. Ook nu weer, in de film over oesters die ik op dit moment aan het maken ben. Zelf vind ik oesters ongelooflijk lekker, maar er zijn ook mensen die ervan gruwen. Dat is het leuke van oesters, een middenweg bestaat niet. Oesters laten niemand onberoerd.'

Willemiek Kluijfhout op de set

Een groot publiek van mannen

Behalve op haar Artis-film is zij vooral trots op *Sergio Herman: Fucking Perfect*, een indringend portret van de chef-kok van driesterrenrestaurant Oud Sluis, die worstelt met de vraag 'hoe nu verder'. 'Ik ben vooral trots op de film omdat die een groot publiek heeft getrokken van mannen tussen de twintig en de veertig die normaal nooit naar zulke films gaan. In zalen waar documentaires worden vertoond, zitten over het algemeen vooral oudere dames, maar dit onderwerp sprak kennelijk ook mannen aan. Ik begrijp dat ook wel, want je kijkt er naar alsof het een speelfilm is. Het thema is of het Sergio als absolute perfectionist gaat lukken om afscheid te nemen van zijn restaurant en een rustiger leven te gaan leiden. Natuurlijk is het een documentaire, maar het is ook gewoon een spannende film.' Op Balbezit na, haar korte film zonder dialoog over een amateurvoetballer, heeft Willemiek Kluijfhout tot nu toe alleen documentaires gemaakt en zij denkt niet dat dat snel zal veran-

deren: 'Vroeger dacht ik nog wel eens aan het maken van een speelfilm, maar ik merk dat ik die drang steeds meer kwijt raak. Voor het publiek hoef ik het niet te doen, want documentaires worden steeds populairder, kijk maar naar Netflix. Nee hoor, het is een heel spannend genre waarin ik volledig mijn ei kwijt kan.'

Het houden van dieren

De documentaire *Het Nieuwe Artis* wilde zij maken om te laten zien hoe de dierentuin een heel nieuwe filosofie over het houden van dieren vorm geeft. 'In Artis is het beleid tegenwoordig dat alles, de dieren maar ook de vegetatie waarin zij zich bewegen, in een zo natuurlijk mogelijke setting wordt getoond. Maar hoe doe je dat in een tuin waarin eigenlijk alles bedacht is? Hoe zorg je ervoor dat een jaguar die in een afgesloten ruimte zit, toch zoveel mogelijk zijn natuurlijke gedrag kan vertonen? Ik vond dat een interessant vraagstuk, want ik was zelf een beetje dubbel: kan het in deze tijd nog wel, een dierentuin? Maar in de twee jaar dat ik er heb rondgelopen ben ik erg pro-Artis geworden. Wat ik opmerkelijk vond, was dat over alles wordt nagedacht en in alle openheid bediscussieerd. Ik vond dat een eye-opener, zeker omdat ik met mijn camera overal bij mocht zijn. Mijn kijk op Artis is ingrijpend veranderd.' Haar meest bijzondere ervaring was de geboorte van een jong olifantje. 'Ik heb de hele zwangerschap kunnen volgen en de eerste maanden van het jong. Ik heb echt een band met haar gekregen. Telkens als ik in Artis ben, ga ik even kijken en dan denk ik: oh, wat ben je groot geworden, ha ha, net of ik een soort tante van haar ben. We wilden uiteraard ook de geboorte zelf filmen en op een gegeven moment werd ik gebeld dat het zover was. Mijn cameraman en ik er naar toe, maar er gebeurde niets. We zijn zelfs in Artis blijven slapen, maar uiteindelijk moesten we naar huis. En toen kreeg ik opeens een telefoontje dat het heel snel was gegaan en dat het kalf al was geboren. In de film zitten nu alleen beelden van de geboorte van een bewakingscamera. Jammer natuurlijk, maar ergens ook wel weer mooi dat moeder-olifant de kans greep om zonder pottenkijkers te bevallen. Alsof ze wilde zeggen: "Allemaal best dat jullie er bij zijn, maar mijn bevalling wordt niet gefilmd." Prachtig toch dat de natuur kennelijk zo werkt.'

Opname uit de documentaire Balbezit

Nieuwe 'curatoren' Plantage Filmfestival

René Mentink

Wie de afgelopen jaren het Filmfestival van de Vrienden heeft bezocht, weet dat Ester Wouthuysen en Ineke Vlug daar de drijvende krachten van waren. Met hun aangekondigde vertrek pakten zich – met enig drama geformuleerd – donkere wolken samen boven de toekomst van het festival. Gelukkig bleek al snel dat onze vereniging meer kunde en kennis herbergt dan wij zelf vermoedden. Hetty Krapels en Lies Janssen hebben de rol van Ester en Ineke overgenomen en zich vol overgave op de organisatie van het Plantage Filmfestival 2019 gestort. Hetty en Lies zijn beiden al een leven lang actief in de wereld van de (documentaire) film en kennen elkaar daarvan. Ze hebben in verschillende rollen nauw samengewerkt met bekende en (nog net) niet bekende regisseurs, producenten en editors en doen dat nog steeds. Zo heeft Hetty veel ervaring als uitvoerend producent bij films, bioscoop- en Tv-documentaires,

Foto: Petra Catz

Lies Janssen en Hetty Krapels

o.a. bij IDTV en Pieter van Huystee. Lies heeft een achtergrond bij de omroep, o.a. de Educatieve Omroep, en werkt als freelancer aan documentaires (productie/scripts) voor vergelijkbare opdrachtgevers.

Hetty en Lies beschikken, kortom, over een groot netwerk, willen dat inzetten voor ons festival en hebben talloze ideeën voor volgende edities. We kunnen de toekomst van het Plantage Filmfestival zonnig tegemoet zien.

Hetty Heyster, Dier in Beeld – Beeld in Brons

*Aanvang in Galerie art2, Hoogte Kadijk 195, waarna vervolg in de SOOP, Nieuwe Kerkstraat 124
Zaterdag 2 maart*

Aanvang in 2 groepen, resp. 14.45 en 15.00.

Let op: Na een galeriebezoek van ca. 15 minuten in twee groepen (van 15), gaat men naar de SOOP (16 minuten lopen) voor de rest van het programma. Deelnemers worden per mail geïnformeerd over de groep waar ze in zijn ingedeeld.

Aanmelden: Willem Campschreur: willem@campcatz.nl

Hetty Heyster is beeldhouwster en niet zomaar een beeldhouwster. Zij is een 'animalier', een kunstenaar die zich specialiseert in de weergave van dieren, en daar een eigen visie in ontwikkelt. Hetty's materiaal is brons en als u ooit in Artis geweest bent, dan moet u haast haar Cheeta's of haar Gorilla met jong hebben gezien, of zelfs aangeraakt. Het specialisme van animalier ontstond in de 19e eeuw, de eeuw met een grote belangstelling voor de studie van de natuur. Animaliers wilden in het verlengde daarvan de dieren in hun eigen waarde behouden en verbeelden, op basis van langdurige intensieve observatie. Dat is

nu nog steeds Hetty's uitgangspunt, Haar werk staat daarin op eenzame hoogte en zoveel professionele animaliers zijn er bovendien niet in Nederland. Haar opleiding eind jaren zestig viel samen met de rebellie tegen het gebruik van traditionele materialen en technieken. Model- en anatomielessen hadden plotseling afgedaan. Maar Hetty bestudeerde na de academie in Rotterdam het oeuvre van grote internationale beeldhouwers met een voorliefde voor dierenbeelden en ze bezocht de prehistorische grotten in Zuid-Europa met dierentekeningen. Ze maakte aantekeningen en hield dagboeken bij om door bestudering en reflectie tot de kern van haar werk door te dringen. Zo heeft ze in de loop van 45 jaar honderden beel-

den gemaakt.

Na een kort bezoek aan haar galerie op de Hoogte Kadijk, waar een aantal beelden te bewonderen zijn, wandelen we naar de SOOP op de Nieuwe Kerkstraat. Daar vertelt Hetty eerst over haar werk waarbij ze ook weer dierenbeelden laat zien. Daarna wordt een korte film vertoond over hoe ze nou zo'n beeld precies maakt. We zien Tanja het nijlpaard ontstaan, van schets tot gieterij en dan de afwerking.

Hetty's presentatie is een bijzonder vervolg op de rondleiding van de Vrienden, vorig jaar juni, langs de dierenbeelden in Artis van Raoul Wirtz.

Voorjaarsconcert klassiek: Schubert, Beethoven en Kodály

Het Libero Strijktrio

Zondag 14 april

Aanvang: 15.00 uur Kapel van het Occohofje,

Nieuwe Keizersgracht 94

Toegang € 5. Gratis toegang voor leden

Het **Libero Strijktrio** verzorgt deze keer het voorjaarsconcert van de Vrienden, waarin na geruime tijd weer klassieke muziek te horen is. Het trio, bestaande uit de jonge musici Julia Pareja Cubero (viool), Esther Fernández Olalla (altviool) en Noam Staal (cello), maakt deel uit van het uit ca. 14 leden bestaande Libero Strijkorkest. Het orkest speelt zonder dirigent of bladmuziek klassieke muziek

die hen inspireert. De leden spelen daarnaast ook in verschillende samenstellingen als duo, kwartet of kwintet (met twee cello's) en op 14 april als strijktrio.

Julia Pareja Cubero komt oorspronkelijk uit Spanje en heeft vele jaren in Londen gestudeerd bij de beroemde violist Simon Fischer. In 2018 studeerde ze af bij Sarah Kapustin aan het Conservatorium van Zwolle. Ze geeft al verscheidene jaren vioolles, bv. aan studenten die zich voorbereiden op een conservatorium auditie, maar ook aan amateurs, van jong tot oud.

Esther Fernández Olalla is een studen-

te van Karin Dolman aan het Codarts (Conservatorium) in Rotterdam en volgde in 2017 een masterclass bij Richard Wolfe, aanvoerder altviool bij het Nederlands Kamer Orkest. Vanaf september 2018 maakt ze deel uit van het nieuw opgerichte Methexis Ensemble, een multicultureel collectief van muzikanten met verschillende ethnische en muzikale achtergronden.

Noam Staal groeide op in de Weesperbuurt en volgde na een afgeronde studie Geschiedenis een opleiding tot cellist aan het Conservatorium van Amsterdam. Hij voltooide zijn studie in 2017 bij Karlien Bartels aan het Conservatorium van Zwolle. Hij richtte met anderen het Libero Strijkorkest op, maakt kamermuziek met het Odayin Trio en werkt als solist met verschillende koren, zoals het Studenten-koor Amsterdam.

Op het programma voor 14 april staan: Ludwig van Beethoven, Strijktrio no. 1 in Es-Majeur opus 3; Zoltán Kodály, Intermezzo voor strijktrio; en Franz Schubert: Strijktrio no. 1 D471 in Bes-Majeur.

Foto's: Paul Stender

Esther

Julia

Noam

SOOP-lezingen

De toegang is gratis, ook voor introducés
Na afloop van beide lezingen buurtborrel

Donderdag 28 februari om 16.30 uur

Carlien Blok, directeur Hortus.

Carlien Blok (1971) is sinds mei vorig jaar directeur van de Hortus Amsterdam, als opvolger van Taeke Kuipers. Bij haar aantreden zei ze tegen *Het Parool* dat ze 'als Amsterdammer met een groot hart voor natuur en cultuur veel mogelijkheden zag om de Hortus voor de toekomst te bestendigen.'

Ze zal in deze lezing daarom vooral vooruit kijken: welke plannen heeft de Hortus op korte en lange termijn, wat gaat er gebeuren met de aanstaande renovatie van de drieklimatenkas, en hoe wil de Hortus een rol spelen in een wereld waar planten onder druk staan maar ontzettend belangrijk zijn voor de wereld – en dus ook voor de stad Amsterdam en haar inwoners. Voordat Carlien Blok naar de Hortus kwam, werkte ze ruim zeven jaar als Hoofd Marketing, Communicatie en Verkoop bij Het Concertgebouw.

Foto: Frank Hoyjnek

Donderdag 28 maart om 16.30 uur

Pienke Kal, voormalig conservator Zuidoost-Azië van het Tropenmuseum en actief buurtbewoonster.

Pienke's lezing over het Tropenmuseum kan gezien worden als een vervolg op de SOOP-lezing die René Mentink in september 2018 hield over het KIT. De oorsprong als Koloniaal Museum en de grote omwentelingen in de geschiedenis van het Tropenmuseum komen in woord en beeld aan de orde. Pienke laat zien hoe ze tentoonstellingen maakte, welke mooie voorwerpen daarin te zien waren en wat het museumvak eigenlijk inhoudt. Ook de huidige situatie van het Tropenmuseum komt aan bod.

Aankondigingen

SOOP-lezing

Donderdag 25 april om 16.30 uur: Françoise Haeck, voormalig medewerkster van het Koninklijk Instituut van de Tropen en buurtbewoonster komt vertellen over haar projectwerk in Mali.

Literaire Middag

Zondag 26 mei om 15.00 uur in de SOOP. Cees van Ede en Jos van Hest zijn druk in de weer met de voorbereiding van een Literaire Middag, met opnieuw bijzondere gasten.

Jaarvergadering

Reserveer 20 juni, 20:00 uur in uw agenda voor de Jaarvergadering van de Vereniging, waarvoor u van harte bent uitgenodigd.

Garagegalerie

Joke van der Wey

Waar ruim vijf jaar geleden nog een garage gevestigd was, aan de Plantage Middenlaan 19-21, wordt nu geen auto meer gerepareerd, maar kunst aan de man gebracht. Autobedrijf Ronday, met zijn kenmerkende citroengele uithangborden, was jarenlang de buurtgarage waar je met je Renault naar toe ging, later ook met andere auto's. De gigantische afmeting van de garage bood daarnaast ruimte aan een showroom, vooral in het wat lagere segment. Vanaf 950 euro kon je er al terecht voor een brikje.

Illustratie: Joanna Blaisse

Maar zie, na jaren van renovatie zit er nu Gallery Schimmelpennink onder de bezielende leiding van Ria Schimmelpennink: 'Dit pand werd ons in de schoot geworpen via een contact bij Stichting Zwerfkei. Ik ben ontwerpster, had allerlei winkels en schilder zelf. Het werk als galeriehoudster is nieuw voor me maar past me als een handschoen. Het was wel aanpoten, want we kregen deze ruimte zo snel toegewezen dat we heel snel moesten bedenken wat er dan in moest. Dat was eerst werk van bevriende kunstenaars en mijzelf maar de expositie zal vanaf nu maandelijks wisselen.' Ria is blij met de interesse uit de buurt: 'De loop zit er echt al in, en dat voor een galerie die pas vier weken open is, zonder enige publiciteit. Veel mensen komen kijken en er wordt goed verkocht.' Er hangt en staat dan ook van alles, van fotografeecollages tot abstracte beelden en grote abstracte doeken. Je kunt al terecht vanaf 175 euro voor een charmant figuurtje van papier-maché dat er door een coating van bronspoeder heel duur uitziet, maar ook voor grote schilderijen van 4.000 euro. Net wordt er kunst binnengebracht voor de nieuwe tentoonstelling met o.a. mooi grafisch getint werk van upcoming artist Juuls Kiryanova, die haar atelier heeft bij 'Ondertussen', elders op de zolder van het Holocaust Museum. De ruimte, in de garagetijd nog opgedeeld in hokkige ruimtes,

Plantagegedicht

MARJOLIJN VAN HEEMSTRA

Foto: Maarten van der Kamp

Het werk van Marjolijn van Heemstra (1981) omvat poëzie, romans, journalistiek en theater, vaak met een activistische laag. Voor haar dichtbundel *Als Mozes had doorgevraagd* ontving ze de Jo Peters Poëzieprijs. In 2012 verscheen haar roman *De laatste Aedema* en

in 2017 *En we noemen hem*, waarvoor ze de BNG Bank Literatuurprijs 2017 ontving. Ze is als acteur én regisseur actief in het theater, m.n. bij Theater Rotterdam waar in februari haar voorstelling *Stadsastronaut* in première gaat. Zie verder:

www.marjolijnvanheemstra.nl.

Als Mozes had doorgevraagd

Moest ik mijn land verlaten: ik zou blijven.
 Stond mijn stad in brand: ik draaide om.
 Moest ik mijn kind offeren: ik weigerde.
 Zolang jij je niet laat kennen houd ik
 benen op de grond, armen om het kind.
 Mij sloop je bij geen bramenstruik af
 met 'ik ben die ik ben', een kleine vlam, een donderstem.
 Mozes was iemand van zijn tijd: dankbaar voor het leven,
 bang om door te vragen en ook: een man,
 die vragen niet zoveel.
 Ik was blijven staan bij die struik tot je verscheen.
 Geen smoesjes van doeken voor ogen omdat je straling te fel.
 Mozes was brandgloed gewend, ik tl.
 Kom maar op, zou ik zeggen. Zeg ik nu: Kom maar op.
 Als niet Mozes, maar ik bij Horeb had gestaan ging het zo:

ik: *Wie ben je?*
 jij: *Ik ben die ik ben.*
 ik: *Ik ook.*
 jij: *Ja, jij ook.*

Dan had ik je aangeraakt en jij mij.
 Was de Bijbel geen boek, maar een omhelzing.

Uit: *Als Mozes had doorgevraagd*, 2010.

is zonder tussenmuren adembenemend, vooral door het prachtige glazen dakwerk en de industriële constructie. Een kunstwerk op zich. Maar is 900 m² niet te groot?

Ria en haar man in koor: 'Het is eerder te klein! Moet je kijken hoe vol het nu al hangt.'

Bij het verlaten van het pand zie ik een auto geparkeerd, een beetje opzij van alle kunst. Het is geen Renault, maar toch een leuke referentie aan de vroegere bestemming. Hopelijk kunnen ze er nog een hele tijd blijven zitten.

Redactie Willem Campschreur, Erik Hardeman, Joke van der Wey. Vormgeving Marianne Boeije.

Uitgave Vereniging Vrienden van de Plantage, Nieuwe Prinsengracht 18-H, 1018 XJ Amsterdam, www.vriendenvandeplantage.nl, info@vriendenvandeplantage.nl, verschijnt 4x per jaar.

Bestuur René Mentink (voorzitter/ledenadministratie), Willem Campschreur (secretaris), Joop Hox (penningmeester), Liesbeth de Ruijter.

Nieuwe leden aanmelden via onze website. Contributie particulieren €16, huisgenoten €7, instellingen/bedrijven vanaf €35 p.j. Betalingen NL04 INGB 0004 4314 90 t.n.v. Vereniging Vrienden van de Plantage, Amsterdam.